

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 124/07-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadaní pléna 17. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť RSDr. B. R., P., zastúpeného advokátom Mgr. D. S., B., ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce P. konaných 2. decembra 2006, za účasti J. D., starostu obce P., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RSDr. B. R. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2006 doručená sťažnosť RSDr. B. R., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. D. S., B., ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce P. konaných 2. decembra 2006, za účasti J. D., starostu obce.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že vo voľbách starostu obce P. došlo podľa neho k porušeniu ústavnosti a zákonnosti volieb. V rámci odôvodnenia svojej sťažnosti uviedol:

„Máme podozrenie, že v rozpore s ust. § 5 ods. 3 písm. b) Volebného zákona

okrskové volebné komisie v Obci do zoznamu voličov dopísala v deň volieb voličov, ktorí sa nepreukázali platným preukazom totožnosti alebo voličov, ktorí nemali trvalý pobyt v mieste, ktoré patrilo do niektorého z volebných okrskov Obce.

V súvislosti so sčítavaním hlasov voličov považujeme za neodôvodnené, že sčítavanie hlasov v jednotlivých okrskoch, pri počte platných hlasov 1848 trvalo v jednotlivých volebných okrskoch Obce neúmerne rozdielny čas. Vo volebných okrskoch č. 1 a 3 Obce boli hlasy sčítané cca. do 21:00 dňa 2. 12. 2006, pričom sčítavanie hlasov vo volebnom okrsku č. 2 Obce trvalo až do dňa 3. 12. 2006 00:30 hod.

Časové rozdiely v sčítavaní hlasov v jednotlivých volebných okrskoch Obce naznačujú, buď rozdielny prístup okrskových komisií, alebo aj možnosť manipulácie s hlasmi voličov podľa vopred oznámeného priebežného stavu hlasovania vo volebných okrskoch č. 1 a 3. Obce.

V nadväznosti na vyššie uvedené máme podozrenie, že došlo k manipulácii s hlasovacími lístkami voličov, prípadne k ich zneplatneniu ich upravením v rozpore s ust. § 31 ods. 4 Volebného zákona.

Sťažovateľ v súvislosti s vyššie uvedenými skutočnosťami podal na OO PZ N. dňa 3. 12. 2006 trestné oznámenie na neznámeho páchatela vo veci podozrenia z prečinu marenia prípravy a priebehu volieb a referenda, v ktorom predniesol svoje podozrenie, že pri evidencii voličov došlo k porušeniu resp. zmanipulovaniu počtu a mien oprávnených voličov v Obci vo všetkých troch okrskových volebných komisiách, ako aj následnej neoprávnenej manipulácii s volebnými lístkami a samotnými výsledkami volieb...“

Na základe uvedeného sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Ústavný súd Slovenskej republiky ruší rozhodnutie Miestnej volebnej komisie v obci P., zapísané v zápisnici o výsledku volieb v obci P. konaných 2. decembra 2006 z 3. decembra 2006 v časti, v ktorej bol za zvoleného starostu obce P. vyhlásený pod poradovým číslom 1 J. D., a za zvoleného starostu obce P. vyhlasuje RSDr. B. R., bytom P. alebo

Ústavný súd Slovenskej republiky voľby starostu v obci P. konané 2. decembra 2006 vyhlasuje za neplatné.“

Keďže sťažnosť nespĺňala všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu požadované ustanoveniami § 20 ods. 1 druhá veta, § 59 ods. 1 a 2 a § 60 ods. 1 písm. b) a c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd vyzval sťažovateľa na jej doplnenie o navrhované dôkazy a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59 zákona o ústavnom súde.

V doplnení sťažnosti z 13. marca 2007 právny zástupca sťažovateľa predložil informáciu Štatistického úradu Slovenskej republiky o voľbách starostu v obci P. zo 14. marca 2007 a kópiu uznesenia Okresnej prokuratúry N. č. k. 1 Pn 2070/07-4 zo 16. februára 2007 a uviedol: *„V nadväznosti na uvedené skutočnosti máme za to, že dôkazy na podporu tvrdení uvedených v podaní vyplynú z konania policajných orgánov po začatí trestného stíhania.“*

II.

Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd konštatuje, že podanie sťažovateľa, vzhľadom na jeho obsah, posúdil ako sťažnosť podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha alebo jeho zástupca.

Podľa ustanovenia § 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 musí obsahovať dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôraznil, že právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb. V konaní o sťažnosti označuje dôkazy sťažovateľ (m. m. PL. ÚS 19/94).

V rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 18/99 ústavný súd opakovane uviedol, že voľby sú prostriedkom pravidelného obnovovania verejnej moci občanmi. Hrubé, závažné alebo viacnásobné porušenie práv občanov priznaných zákonom alebo ústavou zakladá právomoc ústavného súdu zrušiť napadnutý výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné, pretože namietnuté porušenie práva mohlo ovplyvniť priebeh a výsledok volieb.

Sťažovateľ namieta porušenie ústavnosti a zákonnosti volieb starostu tým, že sa podľa neho vyskytli nedostatky pri sčítavaní hlasov (sčítavanie hlasov vo volebnom okrsku č. 2 trvalo neúmerne dlho, čo podľa neho naznačuje „*bud' rozdielny prístup okrskových komisií, alebo aj možnosť manipulácie s hlasmi voličov podľa vopred oznámeného priebežného stavu hlasovania vo volebných okrskoch č. 1 a 3 obce*“). V rámci svojej argumentácie sťažovateľ vyjadril taktiež podozrenie, že do zoznamu voličov boli v deň volieb zapísaní aj voliči s neplatným preukazom totožnosti, prípadne takí, ktorí nemali trvalý pobyt v obci.

V záujme ochrany svojich práv sťažovateľ podal 3. decembra 2006 Obvodnému oddeleniu Policajného zboru N. trestné oznámenie.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície N. (ďalej len „OR PZ N.“) uznesením sp. zn. ČVS: ORP-2581/1-OSV-NZ-2006 z 5. januára 2007 podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) trestné oznámenie sťažovateľa odmietlo. Sťažovateľ 26. januára 2007 podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť, na základe ktorej prokurátor Okresnej prokuratúry N. uznesením č. k. 1 Pn 2070/07-4 podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil a súčasne uložil „*poverenému príslušníkovi PZ*“, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

OR PZ N. uznesením sp. zn. ČVS: ORP-2581/1-OSV-NZ-2006 z 23. júla 2007 trestné stíhanie, ktoré bolo začaté za prečin marenia prípravy a priebehu volieb a referenda podľa § 351 ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a bolo vedené na základe trestného oznámenia sťažovateľa, zastavilo podľa § 215 ods. 1 písm. a) v spojení s § 215 ods. 4 Trestného poriadku.

Zo spisového materiálu v trestnej veci, ako aj z obsahu odôvodnenia uznesenia sp. zn. ČVS: ORP-2581/1-OSV-NZ-2006 z 23. júla 2007 vyplýva, že OR PZ N. vykonalo dokazovanie výsluchom oznamovateľa, zabezpečilo listinné dôkazy a preverilo činnosť

jednotlivých okrskových komisií. Po vykonaní dokazovania dospelo k záveru, že „je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie“.

V rámci odôvodnenia tohto záveru v uznesení uviedlo: „neboli zistené skutočnosti, ktoré by odôvodňovali názor, že došlo k manipulácii volebných výsledkov. Samotné sčítanie hlasov bolo vykonané za účasti členov komisií a všetky zápisnice boli členmi okrskových komisií podpísané.

Skutočnosť, ktorá súvisí s trestným oznámením sa vzhľadom na dlhý čas sčítania najviac dotýka okrskovej komisie č. 2, kde trvalo sčítanie 710 vydaných obálok s hlasovacími lístkami od 20.00 hod. do 00.30 hod., kde však bol počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce 710 lístkov. Zápisnica bola taktiež podpísaná všetkými členmi komisie.“

Sťažovateľ nepodal proti tomuto uzneseniu OR PZ N. z 23. júla 2007 sťažnosť.

Zo zápisníc miestnej volebnej komisie o výsledku volieb do miestneho zastupiteľstva a volieb starostu obce, ako aj zo zápisníc okrskových volebných komisií o hlasovaní vo voľbách miestneho zastupiteľstva a voľbách starostu obce (ďalej len „zápisnice okrskových volebných komisií“) predložených ústavnému súdu je zrejmé, že boli riadne podpísané všetkými členmi miestnej volebnej komisie a okrskových volebných komisií. Náležitosti zápisníc a ich vyplnenie nebolo predmetom sporu v jednotlivých komisiách. Žiaden z členov okrskových volebných komisií nepochybnil priebeh sčítavania hlasov a ani počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov. Miestna volebná komisia nevyjadrila pochybnosti ohľadne zápisníc okrskových volebných komisií a nenastal dôvod, aby si vyžiadala hlasovacie lístky, ostatné volebné spisy, prípadne vysvetlivky alebo iné informácie.

Sťažovateľ ani na výzvu ústavného súdu nepredložil k sťažnosti také dôkazy, ktorými by preukázal svoje tvrdenie o neústavnosti a nezákonnosti namietaných volieb a ktoré by odôvodňovali záver, aby sa ústavný súd mal s nimi, ako právne relevantnými zaoberať.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože sťažovateľ nepreukázal porušenie volebného zákona, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s namietaným výsledkom volieb.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2007